

Y Pwyllgor Deisebau

PET(3)-11-08 (p3): 09 Gorffennaf 2008

Y wybodaeth ddiweddaraf am ddeisebau blaenorol

Mae'r papur hwn yn rhestru'r wybodaeth ddiweddaraf a gafwyd am ddeisebau a ystyriwyd yn flaenorol gan y Pwyllgor. Derbyniwyd llawer o'r wybodaeth ddiweddaraf fel gohebiaeth. Lle mae'n berthnasol, mae copïau o ohebiaeth wedi eu cynnwys fel atodiad PET(3) 11-08 Papur 3A i'r papur hwn.

(i) P-03-073: Gwastadeddau'r Rhyl

Geiriad y ddeiseb

'Mae'r rheini ohonom sydd wedi llofnodi isod, sy'n cynrychioli cymuned busnes Twristiaeth a Phreswylwyr Llandudno, Llandrillo-yn-Rhos a Bae Colwyn, yn gofyn bod y Cynulliad Cenedlaethol, fel mater o gryn brys, yn ceisio ffyrdd o atal gweithrediadau Npower yn Constable Point a'r cyffiniau ger Rhos-Point, lle y maent yn bwriadu lleoli Fferm Wynt ar y Môr (4-5 milltir o'r lan) a chynnal ymchwiliad llawn i weithredoedd NPower ynghylch eu rhan ym mhrosiect Fferm Wynt 'Gwastadeddau'r Rhyl'.

Cefndir

Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i'r ddeiseb yma am y tro cyntaf ar 21 Chwefror 2008, a chlywodd dystiolaeth gan y deiebwyd ar 6 Mawrth 2008. Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i ymateb oddi wrth y Gweinidog ar 11 Mehefin 2008. Yn y cyfarfod hwn, cytunodd y Pwyllgor i ysgrifennu at Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Mae'r Gweinidog dros yr Amgylchedd, Gynaliadwyedd a Thai wedi ymateb.

Mae'r ymateb wedi'i atodi fel PET(3) 11-08 Papur 3A.

(ii) P-03-073: Trwyddedau gwaith i nyrsys o dramor

Geiriad y ddeiseb

Mae deiseb wedi'i hamgáu i wrthwynebu'r newidiadau ôl-weithredol i'r rheoliadau trwyddedau gwaith a'r hawl i wneud cais i aros yn y DU am gyfnod amhenodol. Rydym yn credu bod hwn yn destun pryder cenedlaethol gan fod cynifer o nyrsys a staff gofal eraill o dramor yn gweithio yn y GIG ac yng nghartrefi gofal Cymru. Byddai'n hwb mawr i'n hachos pe bai Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn cyflwyno sylwadau i'r Swyddfa Gartref ynglŷn â'r mater hwn.

Deiseb i Achub ein Huwch Ofalwyr o Dramor

Rydym ni, sydd wedi llofnodi isod, yn gofyn i Bwyllgor Deisebau Cynulliad Cenedlaethol Cymru ystyried y canlynol:

Gyda miloedd o bobl sydd â Thrwyddedau Gwaith yn wynebu bygythiad i'w gorfodi nhw a'u teuluoedd i adael y DU, mae'n rhaid gwneud rhywbeth i achub ein huwch ofalwyr o dramor. Fel y nodwyd yn Immigration Matters, mae'r Asiantaeth Ffiniau a Mewnfudo (BIA) yn gwrthod bron pob cais gan uwch ofalwyr am drwyddedau gwaith. Mae safiad diwro'r BIA yn effeithio ar weithwyr gofal newydd o dramor a'r rheini sy'n gweithio yn y DU yn barod sydd am adnewyddu eu trwyddedau. Cafodd y rheolau ar breswyliaeth barhaol eu newid yn 2006, pan gafodd y cyfnod cymhwyso gofynnol ei ymestyn o 4 i 5 mlynedd. Mae cartrefi gofal hefyd yn ofni'r gwaethaf, ac yn eu paratoi eu hunain i glywed y newyddion y bydd eu gweithwyr tramor yn cael eu taflu allan o'r wlad fel petaent yn gwbl ddiwerth. A yw hyn yn ffordd deg o drin pobl?

Isod, mae llofnodion nyrsys cymwysedig, uwch ofalwyr, gofalwyr, defnyddwyr gwasanaethau a'u perthnasau a fydd yn ddi-ddedf yn arw os caniateir i reolau newydd y Swyddfa Gartref barhau. Rydym yn eich annog i'n helpu yn ein brwydr i gael adnewyddu trwyddedau gwaith ac i wneud cais am gael aros am gyfnod amhenodol yn y Deyrnas Unedig.

Cefndir

Bu'r Pwyllgor yn ystyried y ddeiseb hon am y tro cyntaf ar 4 Hydref 2007. Cytunodd i ofyn i'r Gweinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ymchwilio i'r ddeiseb hon ymhellach.

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ymateb y Gweinidog ar 21 Chwefror 2008, a ystyriodd y ddeiseb unwaith eto ar 22 Mai 2008. Cytunodd i ofyn i Gweinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol am fwy o wybodaeth.

Mae'r Gweinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi ymateb.

Mae'r ymateb wedi'i atodi fel rhan o PET(3) 11-08 Papur 3A.

(iii) P-03-03-085 Meddygfeydd yn Sir y Fflint

Geiriad y Ddeiseb

Rydym ni feddygon ym Meddygfa'r Laurels, Meddygfa Eyton Place a Chanolfan Feddygol Allt Goch yn rhwystredig (fel yr ydych chi mae'n siŵr) oherwydd yr anawsterau a gawn wrth geisio cynnig digon o apwyntiadau ar gyfer ein cleifion.

Fel y gwyddoch, rydym wedi'n cyfyngu'n llwyr gan faint ein hadeilad ac mae gwir angen symud i safle mwy - mewn Canolfan Gofal Sylfaenol newydd os oes modd.

Mae'r cynnydd yn hyn o beth wedi dod i ben yn dilyn penodiad diweddar y Gweinidog Iechyd newydd a hoffem ddo â'n pryderon i'w sylw.

Gofynnwn i chi arwyddo'r ddeiseb hon i gefnogi'n hymdrechion i bryso'r broses hon;

"Fel cleifion mewn Meddygfa yn Sir y Fflint, gofynnwn i'n Haelod Cynulliad, Mrs Sandy Mewies, roi pwysau ar Lywodraeth Cynulliad Cymru i ddatblygu Canolfan Gofal Sylfaenol newydd ar fyrder"

Cefndir

Bu'r Pwyllgor yn ystyried y ddeiseb hon am y tro cyntaf yn ei gyfarfod ar 21 Chwefror 2008. Cytunodd y Pwyllgor i ysgrifennu at y Bwrdd Iechyd Lleol a'r Gweinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol er mwyn iddynt egluro'u safbwynt nhw ar y ganolfan gofal sylfaenol arfaethedig y mae'r ddeiseb yn cyfeirio ati. Mae ymateb Andrew Gunnion, Prif Weithredwr o Bwrdd Iechyd Lleol Sir Y Fflint wedi cael ei dderbyn. Trafodwyd hyn ar 10 Ebrill 2008.

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ymateb y Gweinidog ar 22 Mai 2008. Cytunodd y Pwyllgor i ysgrifennu at y Gweinidog unwaith eto.

Mae'r Gweinidog dros lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi ymateb.

Mae'r ymateb wedi'i atodi fel PET(3) 11-08 Papur 3A.

(iv) P-03-093 - Aberddawan

Geiriad y Ddeiseb

'Yr ydym ni ddeisebwyr yn galw am amodau tynnach ar lygredd o Orsaf Bŵer Aberddawan. Gofynnwn am eich cymorth i gael Asiantaeth yr Amgylchedd i fynd i'r afael â gwendidau yn ei drwydded (ddrafft) newydd ar gyfer Gorsaf Bŵer Aberddawan, fel y'i cyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2007'

Cefndir

Bu'r pwyllgor yn ystyried y ddeiseb am y tro cyntaf ar 31 Ionawr 2008. Yn y cyfarfod hwnnw cytunodd y pwyllgor i ofyn am nodyn briffio gan dîm cyfreithiol Gwasanaeth Seneddol y Cynulliad, a chan Wasanaeth Ymchwil yr Aelodau, ac i ofyn am wybodaeth berthnasol gan Asiantaeth yr Amgylchedd.

Yn ei gyfarfod ar 10 Ebrill 2008, bu'r Pwyllgor yn ystyried y dogfennau hyn a chytunwyd i wahodd y deisebwyr i roi tystiolaeth mewn cyfarfod yn y dyfodol.

Yn ei gyfarfod ar 24 Ebrill 2008, bu'r Pwyllgor yn ystyried e-bost gan y prif ddeisebydd yn gofyn i'r Pwyllgor wahodd Cyngor Cefn Gwlad Cymru i roi tystiolaeth. Daeth y Pwyllgor i'r casgliad ei fod eisiau clywed gan y deisebydd cyn penderfynu ar wahodd unrhyw sefydliad arall.

Rhoddodd y deisebwr dystiolaeth ar 08 Mai 2008. Bu'r Pwyllgor yn ystyried llythyr oddi wrth Asiantaeth yr Amgylchedd ar 22 Mai 2008.

Mae'r Cadeirydd wedi derbyn llythyr pellach gan Asiantaeth yr Amgylchedd. Mae hwn wedi'i atodi fel rhan o PET(3) 11-08 Papur 3A.

(V) P-03-103 Y Ddarpariaeth o Addysg Cyfrwng Cymraeg yn hen Sir Gwent

Geiriad y Ddeiseb

'Deiseb i wella Addysg Cyfrwng Cymraeg

Yr ydym ni, etholwyr siroedd Mynwy, Casnewydd a Chaerffili, yn deisebu'r Cynulliad a'r Cyngorau i sefydlu Ysgol Gyfun Gyfrwng Gymraeg newydd i wasanaethu'r siroedd.

Mae angen brys am ddarpariaeth addysg uwchradd yn yr ardal gan fod plant ar hyn o bryd yn cael eu gorfodi i oddef amseroedd teithio annerbyniol neu adael addysg cyfrwng Cymraeg yn gyfan gwbl'.

Cefndir

Cyflwynwyd y ddeiseb hon gan Emma Hill, Cadeirydd Rhieni dros Addysg Gymraeg (RhAG) Sir Fynwy.

Mae Ms Hill wedi darparu llythyr eglurhaol yn amlinellu'r cefndir i'w deiseb mewn mwy o fanylder. Yn gryno mae'n nodi:

Bod yr holl blant sy'n derbyn addysg uwchradd cyfrwng Cymraeg yng Nghasnewydd a Sir Fynwy yn cael eu cludo mewn bysiau i Ysgol Gwynllyw yn Nhor-faen.

Nad oes unrhyw ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg ar lefel gyfun yn Sir Fynwy

Bod rhai plant yn teithio am hyd at ddwy awr bob ffordd er mwyn cael addysg uwchradd cyfrwng Cymraeg.

Mae'r deisebwyr eisiau'r 'Cynulliad Cenedlaethol' gynorthwyo 'Awdurdodau Sir Fynwy' i ddatrys y broblem hon.

Rhoddodd y Pwyllgor ystyried i'r ddeiseb am y tro cyntaf ar 6 Mawrth 2008. Clywodd dystiolaeth gan y deisebwyr ar 10 Ebrill 2008. Yn dilyn y cyfarfod hwn penderfynodd ysgrifennu at y Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau a'r awdurdodau lleol perthnasol.

Bu'r pwyllgor yn ystyried ymatebion oddi wrth Cyngor Bwrdeistref Sirol Tor-faen a'r Gweinidog ar 22 Mai 2008. Yn dilyn y cyfarfod hwn penderfynodd ysgrifennu at y Gweinidog unwaith eto.

Mae'r Gweinidog dros Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau wedi ymateb.

Mae'r ymateb wedi'i atodi fel rhan o PET(3) 11-08 Papur 3A.

(vi) P-03-113 Sgrinio ar gyfer ganser y brostad

Geiriad y Deiseb

'Mae'r Gymdeithas Ymchwil Canser Ryngwladol yn galw ar Gynulliad Cenedlaethol Cymru i newid polisi'r GIG i sicrhau bod y prawf PSA ar gael os gofynnir, i bob dyn dros 50, a helpu i arbed mwy na 10,000 o ddynion sy'n marw o ganser y brostad bob blwyddyn.

Un o'r pethau sydd gan ddynion America nad oes gan ddynion Prydain yw mynediad rheolaidd at y prawf PSA, prawf gwaed sy'n cael ei wneud gan Feddygon Teulu, a all wneud diagnosis o ganser y brostad. Er bod rhai anfanteision pwysig i'r prawf, mae tystiolaeth ar draws y byd yn dangos bod defnydd ehangach o'r prawf PSA yn gysylltiedig â chyfraddau uwch o bobl yn goroesi gyda chanser y brostad. Yn y DU nid oes gan ddynion sy'n pryderu am eu prostad hawl awtomatig i'r prawf PSA. Mae cyfradd y rhai sy'n goroesi am bum mlynedd gyda chanser y brostad yn yr UDA yn 98.5%, o'i chymharu â dim ond 70% yma.'

Cefndir

Derbyniwyd y ddeiseb hon gan Geraldine Long o AICR ar y 21 Chwefror 2008

Mae'r sefydliad yn 'cyllid ymchwil ymyl dorri i mewn i achosion cancer. Yn y 27 blwyddyn ddiwethaf mae AICR wedi cefnogi nifer fawr o brosiectau o gwmpas y byd'

Mae Geraldine Long wedi darparu ragor o wybodaeth, sef fod Llywodraeth Prydain ddim yn ystyried darparu prawf PSA i bawb ar alw ond yn lle, yn gadael y penderfyniad i ymarferwr unigol.

Bu'r Pwyllgor yn ystyried y ddeiseb hon am y tro cyntaf ar 10 Ebrill 2008, a chlywodd dystiolaeth gan y deisebwyr ar 22 Mai 2008. Yn dilyn y cyfarfod hwn penderfynodd ysgrifennu at y Gweinidog unwaith eto.

Mae'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi ymateb.

Mae'r ymateb wedi'i atodi fel rhan o PET(3) 11-08 Papur 3A.

(vii) P-03-136 Parcio yn Y Mynydd Bychan a Birchgrove

Geiriad y Ddeiseb

Gofynnwn i Lywodraeth Cynulliad Cymru:

1. Gyngori Ymddiriedolaeth GIG Caerdydd a'r Fro i

Ddarparu digon o le parcio ar y safle ar gyfer staff ac ymwelwyr trwy gael ardaloedd addas ar gyfer parcio i'r ysbty ar y safle ac ar dir fel yr ardal ddifffraith i'r gogledd o'r rhandiroedd gyferbyn ag Ysbyty'r Mynydd Bychan ar yr ochr arall i Eastern Avenue,

Datganoli rhai o'r gwasanaethau sydd eisoes ar safle'r Mynydd Bychan a

Pheidio â gwerthu tir ysbytai yng Nghaerdydd a'r ardal gyfagos ar gyfer tai.

2. Argymhell bod Cyngor Sir Caerdydd yn

Gwrthod caniatâd cynllunio ar gyfer datblygu pellach ar safle Ysbyty'r Mynydd Bychan oni bai bod uned yn cael ei symud o'r safle, a fydd â'r un effaith ar draffig

Peidio â chefnogi datblygiadau amlfeddiannaeth yn yr ardal a

Chyflwyno system parcio am gyfnod cyfyngedig yn y strydoedd sydd o fewn pellter cerdded i Ysbyty'r Mynydd Bychan.

3. Ystyried o fewn y Cynulliad, cyflwyno system a fyddai'n caniatáu i grwpiau lleol apelio i'r Cynulliad pan fydd y cyngor yn rhoi

caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad y mae'r trigolion yn ystyried a fydd yn gwaethygu'r broblem barcio yn yr ardal.

Cefndir

Bu'r Pwyllgor yn ystyried y ddeiseb hon am y tro cyntaf ar 22 Mai 2008. Yn y cyfarfod hwn, cytunodd y Pwyllgor i ysgrifennu at Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Mae'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, a'r Gweinidog dros yr Amgylchedd, Gynaliadwyedd a Thai, wedi ymateb.

Mae'r ymateb wedi'i atodi fel rhan o PET(3) 11-08 Papur 3A.

Gwasanaeth Pwyllgorau Gorffennaf 2008